

**Я зрозуміла: або робиш це зараз, або ніколи, — як переселенка відкрила розважальний дитячий центр на Львівщині**

<https://divys.info/2018/04/04/ya-zrozumila-abo-robyshtse-zaraz-abo-nikoly-yak-pereselenka-vidkryla-rozvazhalnyj-dytyachyj-tsentr-na-lvivshhyni-foto/>



Олександра Сутуліна — переселенка з Луганська. Ще донедавна вона мала спокійне життя у рідному місті, однак з приходом війни довелося вчитися жити по-іншому. Утім ані вона, ані її родина не опустили руки і сьогодні розвивають власний бізнес — дитячий розважальний центр у Стебнику.

Започаткувати свою справу жінці допоміг **проект «Рука допомоги»**, який завдяки фінансовим та нефінансовим механізмам перетворює малозабезпечених українців на бізнесменів. Про те, як сім'я адаптувалася до життя поза межами рідного дому і що підштовхнуло до відкриття власної справи, Олександра розповіла Дивись.info.

#### **«Я чекала на українських військових»**

Олександра Сутуліна — луганчанка, яка до війни працювала менеджеркою з продажів і навіть не думала про те, щоби кудись переїжджати. У рідному місті у неї вже були сім'я, будинок, поруч — близькі родичі. Не збиралася вона виїжджати навіть тоді, коли йшли запеклі бої за місто у 2014.

– Я не збиралася нікуди тікати, бо це мій дім, моя земля. Я чекала на українських військових, чекала, що вони зачистять місто від тих бандюків і думала, що зустріну їх з квітами. У мене якраз клумба розквітала, виноград зрів... — з посмішкою додає Олександра.

*Я чекала на українських військових, чекала, що вони зачистять місто від тих бандюків і думала, що зустріну їх з квітами*

Утім у липні вона поїхала зустрічати на автовокзал двоюрідну сестру з племінником. Тоді потрапила під бомбування. Згадує, що того дня вбило чоловіка буквально за сто метрів від неї, а потім загинули і лікарі «швидкої», які приїхали на допомогу.

– Але навіть після цього я не збиралася їхати. Зірвалася з місця лише через дітей. Чоловік, мама буквально випхали мене з дому, зазначаючи, що діти важливіші, що вони мають бути у спокої і не повинні бачити всього цього. Так я забрала племінника, сина, доньку, ми придбали перші ж квитки і поїхали.

### **Нове життя**

Прийняти Олександру з дітьми зголосилися далекі родичі — двоюрідний брат її мами. З ними сім'я навіть не бачилася ніколи, але коли сталася біда, то у допомозі ніхто не відмовив. Так Сутуліни опинилися у селі Дорожів Дрогобицького району.

– Я нічого з собою не брала майже, хіба дитячі речі і собі спортивний костюм — думала, що за два-три тижні зможемо вернутися додому, — пригадує Олександра.



Але так не сталося. Замість цього, до них приїхав чоловік.

– Спочатку він сказав, що поїде назад — знайде у Харкові полк, у якому служив свого часу і поїде з ними в АТО. Але я була проти: у мене троє дітей, ні дому, ні майна, ні грошей. А якби його вбили, що би я робила далі? — схвильовано розмірковує жінка.

Зрештою, Олександра вмовила чоловіка лишитися і він влаштувався на завод у Стрию. Після цього сім'я знайшла житло і переїхала до Стебника, де живе і понині.

**«Якщо ти кажеш, що мені потрібні гроші, будь готовий, що тебе спитають, навіщо і куди вони підуть»**

Згодом Олександра і сама влаштувалася на роботу — працювала у місцевій гуртівні, а паралельно могла шити іграшки, писати якісь статті на замовлення. Утім все це їй не дуже влаштовувало, адже не являло собою стабільний і гідний зарібок.

– Стебник маленьке містечко і всі один одного знають. Коли я тільки віддала дітей до школи, мені подзвонили з соцзахисту, зареєстрували як внутрішньо переміщену особу, потім ще підказували, які заяви треба написати, аби отримати допомогу на сплату тих же комунальних послуг тощо, — зазначає Олександра і каже, що соцробітники і сповістили її про пілотний проект «Рука допомоги», який реалізується мінсоцполітики та Світовим банком.

**Читайте також: Соціальний ліфт: львів'янам розповіли, кого з малозабезпечених обирають до проекту із започаткування власного бізнесу**

Від служби соціального захисту населення і центру зайнятості Олександра дізналася, що у неї, як внутрішньо переміщеної особи, є можливість отримати грошову допомогу на реалізацію власної справи. Ідея її зацікавила і з цього почалася історія відкриття у Стебнику дитячо-розважального центру.

– Я давно виношувала ідею створення подібного закладу, бо мені це було близьке і цікаве. Я люблю створювати власними руками іграшки, фігури персонажів мультиків, але продавати їх шкода — вони ж мої, я вкладаю у них душу, як потім розлучатися? — з посмішкою питається Олександра.

*Я давно виношувала ідею створення подібного закладу, бо мені це було близьке і цікаве*

Жінка вирішила, що відкривати у Стебнику такий центр — ідеальний варіант, адже у місті нічого подібного немає і щоби діти могли десь розважитися, доводиться їхати у сусідні Трускавець або Дрогобич. У родині її ідею сприйняли схвально, але далеко не всі знайомі відгукнулися позитивно. Дехто, за словами сьогодні вже підприємці, казав, що це дурна задумка.

– Це, звісно, трохи зупиняло мене. Тим більше я не раз пробувала відправляти щось на кшталт бізнес-плану до різних благодійних організацій, які підтримують ВПО, і нізвідки позитивна відповідь не приходила. Тому я і ставилася спочатку до всього скептично, — пригадує вона.

Скепсис пройшов тоді, коли Олександра відвідала тренінги для підприємців від Центру зайнятості. Там викладачі наводили чимало прикладів успішних людей, які починали так само, як і вона, лише з ідеї, а потім у них виходило щось грандіозне. Трохи підучившись на такому навчанні, жінка написала бізнес-план і успішно захистила його перед комісією проекту «Рука допомоги». Так вона отримала 62 тисячі гривень безвідсоткової позики на придбання обладнання для дитячого центру.



– Дехто виходив із захисту бізнес-плану і казав, що члени комісії чіпляються чи не до кожного слова. Але у мене такого не було. Дійсно, вони ставлять питання, але якщо ти приходиш і кажеш, що мені потрібні гроші, будь готовий, що тебе спитають, навіщо і куди вони підуть! — переконана підприємця.

Втім, зізнається Олександра, найбільше її мотивувало до подальших дій те, що у її справу повірили, не назвали її дурною. А це означало для неї шанс на успіх.

### **Сімейна справа**

До 62 тисяч гривень від «Руки допомоги» родина додала ще 70 тисяч власних коштів, які чоловік Олександр, Дмитро, заробив, коли працював у Польщі.

– Всю цю суму ми витратили, аби орендувати приміщення у центрі Стебника, а також придбати атракціони для дітей. Ми поставили невеличкий лабіринт, аеро-хокей, призовий атракціон AngryBirds, сухий басейн, постелили також м'яку підлогу. І головне, те, що діти люблять найбільше і навіть змагаються за право кататися першим, це механічна карусель у вигляді пальми, — з захопленням описує власниця бізнесу.

Крім того, у центрі встановили дитячий батут, захищений з усіх боків сіткою, аби малеча не випала з нього і не травмувалася.

### **Читайте також: 3 малозабезпечених у бізнесмени: як сім'я на Львівщині відкрила власну справу (фото)**

Обладнання — основне, на що пішли гроші. Навіть доставка виявилася не з дешевих, загалом на неї витратили чи не 10 тисяч гривень. Утім Олександра зауважує, що їй дуже пощастило з приміщенням, у якому не довелося робити ремонт.



Декорували ж його власними силами — поставили зроблені своїми руками іграшки, казкових персонажів і зараз працюють над створенням нових. У всьому Олександрі допомагали і допомагають члени родини. Вона з упевненістю каже — це сімейний бізнес.

### **Великі плани**

Дитячо-розважальний центр назвали «Кукусік і Бабасік». Його офіційне відкриття відбулося 17 березня і вже зараз сюди приходять у середньому 10 відвідувачів на день. Година розваг коштує 25 гривень, наступна — 20. Якщо приходить родина з трьома дітьми, то Олександра робить їм знижку і бере з усіх 55 гривень за годину, адже, каже, розуміє, що багатодітним сім'ям непросто. У планах — зробити знижки для воїнів АТО.

– Відпочинок у моєму центрі дешевший на 10 гривень, ніж у подібному закладі Дрогобича, наприклад, адже у мене нема стільки атракціонів. Але розширення у планах. Наразі для мене головне — заробляти приблизно 250 гривень на день, аби покривати оренду, оплату комунальних послуг. Поки що я нічого не заробляю на центрі, — зазначає Олександра.

*Я думала, що основними відвідувачами будуть мами і бабусі з дітьми, але виявилось, що до нас приходять дуже багато татусів. Поки діти повзають у лабіринті, вони грають в аеро-хокей*

Згідно з її бізнес-планом, прибутковим «Кукусік і Бабасік» має стати за рік-півтора. Але вона припускає, що так не буде, бо дуже багато всього хочеться докупити: автомат, який випускатиме бульбашки, дитячі меблі, аби проводити свята, влаштовувати майстер-класи тощо, а також — столики, за якими можуть сидіти батьки, і якусь розвагу для них.

– Я думала, що основними відвідувачами будуть мами і бабусі з дітьми, але виявилось, що до нас приходять дуже багато татусів. Поки діти повзають у лабіринті, вони грають в аеро-хокей. Так і виходить, що це місце сімейного відпочинку. Тому я хочу, аби їм було, де попити каву, а також планую встановити настільний теніс, — мріє Олександра.

Жінка каже, що сьогодні отримує чимало схвальних відгуків від клієнтів, адже у Стебнику до того з дітьми від 5 років просто не було куди піти. Це надихає працювати більше. За словами Олександри, вона думає про справу 24 години на добу і не 7, а всі 8 днів на тиждень.

– Розмірковуючи, я прийшла до думки, що треба залучити до бізнесу і участі у проекті «Рука допомоги» і мою маму. Вона також переселенка і на кошти, які може отримати, ми могли би відкрити кафе при центрі, — переконана підприємниця.

Олександра зазначає, що, можливо, відкрила би бізнес і без проектною допомоги, але, ймовірно, і передумала би на півдорозі.

– Проект дав свого роду відмашку і я зрозуміла, або ти робиш це зараз, або не робиш ніколи, — підсумовує вона.

Ганна БЕЛОВОЛЬЧЕНКО

Фото: Микита ПЕЧЕНИК